

Samenvatting van het proefschrift

Lauran Vogelaar

"Exploring fatigue in inflammatory bowel disease patients, associated factors and management"

Promotiedatum: 6 oktober 2015

Universiteit: Erasmus Universiteit
Rotterdam

Promotor:

Prof. dr. C.J. van der Woude

Co-promotor:

Dr. A. van't Spijker

Het promotieonderzoek omvat studies over vermoeidheid bij inflammatory bowel disease (IBD) patiënten. In het eerste deel van het proefschrift wordt onderzoek gedaan naar factoren die geassocieerd zijn met vermoeidheid. Daaruit blijkt het voorkomen van ernstige vermoeidheid bij IBD patiënten in een tertiair ziekenhuis significant hoger te liggen dan IBD patiënten in een perifeer ziekenhuis (65.7% vs. 52.5%). Patiënten in een tertiair ziekenhuis blijken een agressievere fenotype te hebben. Daarnaast is het gebruik van anti-TNF, ziekte activiteit, vrouwelijk geslacht en kortere ziekte duur gerelateerd aan de ernst van vermoeidheid. Na 1 jaar follow up blijkt echter dat patiënten die werden behandeld met anti-TNF minder vermoeidheidsklachten ervaren. Ook blijkt uit deze studie dat de mate van vermoeidheid in het geheel van de IBD populatie, zonder behandeling van vermoeidheid, niet afneemt.

Bovendien blijkt uit dit proefschrift dat vermoeide IBD patiënten een verlaagde fysieke fitheid (= conditie) en verminderde spierkracht hebben en minder bewegen gedurende de dag vergeleken met niet vermoeide IBD patiënten.

Ondanks dat er verschillende factoren meespelen in de vermoeidheid van de IBD patiënt, is er over de etiologie van vermoeidheid weinig bekend. Het proefschrift bevat een studie naar de betrokkenheid van het immuunsysteem op vermoeidheid. Verschillen tussen vermoeide en niet vermoeide IBD patiënten in leukocyten subsets en cytokines geeft aanwijzingen dat het immuun systeem in vermoeide IBD patiënten meer geactiveerd is.

Het tweede deel van het proefschrift richt zich op de behandeling van vermoeidheid bij IBD patiënten. In een review wordt de invloed van anti-TNF op kwaliteit van leven en vermoeidheid in IBD patiënten beschreven. Het blijkt dat anti-TNF verbetering van kwaliteit van leven en vermoeidheid geeft in IBD patiënten. Daarnaast werd er een psychologische behandeling ontworpen als aanvulling op medicamenteuze behandeling om vermoeidheid te verminderen. Solution focused therapie blijkt in een gerandomiseerde studie een effectieve behandeling voor vermoeidheid te zijn.